

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

รายงานผลการใช้คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน. ตำบล มีวัตถุประสงค์เพื่อหาความเหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน. ตำบล และเพื่อหาประสิทธิภาพของคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน. ตำบล ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู กศน. ตำบล และครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน กศน. อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย จำนวน 7 คน กลุ่มตัวอย่างการศึกษาครั้งนี้ใช้จำนวนประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 7 คน และนักศึกษา กศน. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 650 คน ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 242 คน

สามารถสรุป อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์รายงานการใช้คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน.ตำบล ตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการหาความเหมาะสมคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน.ตำบล
2. สรุปผลการหาประสิทธิภาพของคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน. ตำบล

สรุปผลการศึกษา

1. ผลการหาความเหมาะสมคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน.ตำบล

ผลการหาความเหมาะสมคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน.ตำบลด้านกายภาพ ในเรื่องของขนาดรูปเล่มของคู่มือมีความเหมาะสมระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 71.40 สำหรับขนาดตัวอักษรมีความเหมาะสมระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 85.70 และจำนวนหน้ามีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.10 ในส่วนของจำนวนตอนมีความเหมาะสมระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 71.40 และภาพปกมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 85.70 สำหรับภาพประกอบมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71.40 และสีสันของคู่มือมีความเหมาะสมระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 57.10 ในส่วนของการจัดหน้าหนังสือมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.10 และความสะดวกในการนำไปใช้มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 85.70

ความเหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน. ตำบล ด้านองค์ประกอบทั่วไป ในเรื่องของการเขียนคำนำมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.10 ส่วนคำแนะนำการใช้คู่มือมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.90 และ โครงสร้างคู่มือมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.90 รวมทั้งบรรณานุกรมมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.10

ความเหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน. ตำบล ด้านเนื้อหา ในเรื่องของโครงสร้างของตอนมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.90 สำหรับความครบถ้วนของเนื้อหาที่มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.90 ในส่วนของ ความถูกต้องของเนื้อหาที่มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.90 และความยากง่ายของเนื้อหา เหมาะสมกับผู้ศึกษามีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.10 สำหรับการจัดลำดับของเนื้อหา มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.90 และความเข้าใจง่ายของเนื้อหาที่มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.90 ส่วนปริมาณเนื้อหาที่มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.90 รวมทั้ง เนื้อหาสามารถนำไปใช้ได้มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.90 และความทันสมัยของเนื้อหา มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.10

ความเหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน. ตำบล ด้านภาษา ในเรื่องของสำนวนภาษามีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71.40 และความถูกต้องของภาษามีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.90 สำหรับความกระชับ ของภาษามีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.60 และความยากง่ายของภาษาเหมาะสมกับผู้ ศึกษาที่มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.90

ความเหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน. ตำบลด้านกิจกรรมภายในคู่มือ ในกิจกรรมที่ 1 แหล่งเรียนรู้วิถีพุทธมีความเหมาะสมระดับ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.10 กิจกรรมที่ 2 แหล่งเรียนรู้เชิงวัฒนธรรมพื้นบ้านมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.10 กิจกรรมที่ 3 แหล่งเรียนรู้การท่องเที่ยวโดยชุมชนมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิด เป็นร้อยละ 57.10 กิจกรรมที่ 4 แหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรพอเพียงมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 57.10 กิจกรรมที่ 5 แหล่งเรียนรู้ด้านอาชีพจักสานลายท้องถิ่นมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อย ละ 57.10 กิจกรรมที่ 6 แหล่งเรียนรู้ด้านการแปรรูปอาหารพื้นบ้านมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อย ละ 42.90 กิจกรรมที่ 7 แหล่งเรียนรู้ด้านเกษตรธรรมชาติมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดร้อยละ 57.10 กิจกรรมที่ 8 แหล่งเรียนรู้ด้านการปศุสัตว์ มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.10 กิจกรรมที่ 9 แหล่งเรียนรู้ด้านการออมชุมชนมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.10 กิจกรรมที่ 10 แหล่งเรียนรู้ ด้านอนุรักษ์กระบือสวยงามมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.10 กิจกรรมที่ 11 แหล่งเรียนรู้ ด้านห้องสมุดมีชีวิตในโครงการด้วยรักและห่วงใย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม

ราชกุมารีมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.90 และกิจกรรมที่ 12 แหล่งเรียนรู้ด้านการทอผ้า ฝ่ายพื้นบ้านมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.90

ความเหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน. ตำบล ด้านคุณภาพของคู่มือ ในเรื่องของโครงสร้างของกิจกรรมมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.90 สำหรับรูปแบบกิจกรรมมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ และเนื้อหาที่มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.90 และลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมเหมาะสมมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.90 ในส่วนกิจกรรมมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.90 ความยากง่ายของกิจกรรมเหมาะกับผู้ศึกษามีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.90 และสื่อ อุปกรณ์เหมาะสมกับกิจกรรมมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.90

ความเหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน. ตำบล ด้านการจัดกิจกรรม ในเรื่องของกิจกรรมมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาในบทเรียนมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.10 กิจกรรมมีเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.90 เนื้อหาที่มีความทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.90 กิจกรรมมีความแปลกใหม่ น่าสนใจมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.10 กิจกรรมส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.90 กิจกรรมส่งเสริมให้เกิดความตระหนักในการอนุรักษ์และหวงแหนแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นผ่านสื่อที่หลากหลายมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.10 กิจกรรมวิชาการส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความคิดและพฤติกรรมของท่านมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.10 กิจกรรมมีความสนุกสนานมีความเหมาะสมระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 42.90 กิจกรรมช่วยให้รู้ถึงความสำคัญของแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.10 สื่อประกอบกิจกรรมมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.90 เวลาที่ใช้ในแต่ละกิจกรรมมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 42.90 ความรู้จากกิจกรรมสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.10 และความพึงพอใจในการร่วมกิจกรรมในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.10

2. สรุปผลการหาประสิทธิภาพของคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน. ตำบล

คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน. ตำบลมีประสิทธิภาพ สามารถนำมาใช้เป็นคู่มือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับ ครู กศน. ตำบลได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ ซึ่งเห็นได้จากพัฒนาการของครู กศน. ตำบล และครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชนมีผลคะแนนก่อนใช้คู่มือเฉลี่ย 11.28 และมีผลคะแนนหลังใช้คู่มือเฉลี่ย 16.28 ซึ่งมีค่าคะแนนเพิ่มขึ้นทุกคน

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษาจากการทดสอบก่อน และหลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 12 กิจกรรมในมือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน. ตำบล มีค่าคะแนนก่อนเข้าร่วมกิจกรรม เฉลี่ย เท่ากับ 10.76 และมีค่าคะแนนหลังเข้าร่วมกิจกรรม เฉลี่ย เท่ากับ 15.20 แสดงให้เห็นว่านักศึกษามีพัฒนาการด้านผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เพิ่มขึ้นหลังจากที่ครู กศน. ตำบล ได้นำคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน. ตำบล ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการใช้คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน.ตำบล สามารถอธิบายได้ตามลำดับ ดังนี้

1. การอภิปรายผลการหาความเหมาะสมคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน.ตำบล
2. การอภิปรายผลการหาประสิทธิภาพของคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน. ตำบล

1. การอภิปรายผลการหาความเหมาะสมคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน.ตำบล

ครู กศน. ตำบล และครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชนมีความคิดเห็นว่าความเหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน. ตำบล ด้านกายภาพ พบว่าครู กศน. ตำบล และครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชนมีความคิดเห็นว่าด้านกายภาพของคู่มือความเหมาะสมระดับมากที่สุด ได้แก่ภาพปก และความสะดวกในการนำไปใช้มีความเหมาะสม อาจเป็นเพราะผู้ศึกษาให้ความสำคัญกับการออกแบบปกของคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน. ตำบล สอดคล้องกับสิริกร ประสพสุข (2555) ที่กล่าวว่าคู่มือที่ดีควรมีลักษณะ ด้านรูปแบบ มีขนาดรูปเล่มเหมาะสม ตัวอักษรอ่านง่าย ชัดเจน มีรูปภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อหาและการนำเสนอกิจกรรมแต่ละขั้นตอนมีความชัดเจน รองลงมาคือภาพประกอบอาจเป็นเพราะภาพประกอบในคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน. ตำบล ผู้ศึกษาได้ใช้ภาพประกอบจากสถานที่จริง สอดคล้องกับแสงรุณีย์ มีพร (2552) ที่กล่าวว่า คู่มือ ควรใช้เทคนิคต่างๆ ในการช่วยให้ผู้ใช้คู่มือสามารถใช้คู่มือได้โดยสะดวก เช่น การจัดรูปเล่ม ขนาด การเลือกตัวอักษร ขนาดของตัวอักษร การใช้ตัวดำ การใช้สี การใช้ภาพการใช้การตีกรอบ การเน้นข้อความบางตอน รวมทั้งสอดคล้องกับแนวคิดของวัฒนา

ฉิมประเสริฐ (2554) ที่กล่าวว่า ลักษณะที่ดีของคู่มือจะต้องมีการเรียงลำดับขั้นตอนการใช้ให้ชัดเจนและง่ายต่อการทำความเข้าใจ เมื่ออ่านแล้วต้องสามารถนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง ต้องเน้นแนวปฏิบัติที่สำคัญ ควรแสดงแผนภาพ แผนภูมิ แผนผัง เพื่อช่วยให้ปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆ ได้ง่าย และรูปแบบของคู่มือควรจะมีรูปแบบที่น่าสนใจ สวยงาม น่าอ่าน และทนทานต่อการใช้งาน

ครู กศน. ตำบล และครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชนมีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติที่เหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน. ตำบล ด้านองค์ประกอบทั่วไปพบว่าครู กศน. ตำบล และครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชนมีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติประกอบทั่วไปของคู่มือความเหมาะสมระดับมากที่สุด ได้แก่ การเขียนคำนำและบรรณานุกรม รองลงมา คือ คำแนะนำการใช้คู่มืออาจเป็นเพราะผู้ศึกษาได้นำข้อมูลที่ได้ศึกษานำมาถ่ายทอดออกมาในรูปแบบของคำนำและบอกแหล่งที่มีของข้อมูลทั้งหมดลงในรายการบรรณานุกรม สอดคล้องกับสิริกร ประสพสุข (2555) ที่กล่าวว่าลักษณะของคู่มือที่ดีควรมีลักษณะด้านเนื้อหาควรบอกวัตถุประสงค์ของคู่มือกำหนดไว้ชัดเจน เหมาะสมระบุขอบข่ายเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ คำแนะนำ การศึกษาคู่มือเขียนได้ชัดเจน เข้าใจง่ายเนื้อหาความรู้มีความเหมาะสมตรงกับความต้องการและความจำเป็น และสอดคล้องกับแสงรุณี มีพร (2552) กล่าวว่า คู่มือที่ดีนั้นควรให้แหล่งอ้างอิงที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน ซึ่งอาจจะเป็นบรรณานุกรม รายชื่อชมรมรายชื่อสื่อ รายชื่อสถาบัน รายชื่อบุคคลสำคัญรวมทั้งสอดคล้องกับแนวคิดของสาระ ปัทมพงศา (2551) ที่กล่าวว่า คู่มือที่ดีนั้นควรมีคำชี้แจง มีวัตถุประสงค์ชัดเจน และมีแหล่งสืบค้นข้อมูลหรือหนังสืออ้างอิง

ครู กศน. ตำบล และครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชนมีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติที่เหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน. ตำบลด้านเนื้อหาพบว่าครู กศน. ตำบล และครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชนมีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติเนื้อหาของคู่มือความเหมาะสมระดับมากที่สุด ได้แก่ความยากง่ายของเนื้อหาเหมาะสมกับผู้ศึกษา และความทันสมัยของเนื้อหา รองลงมา คือ ความครบถ้วนของเนื้อหา ความเข้าใจง่ายของเนื้อหา ปริมาณเนื้อหา และเนื้อหาสามารถนำไปใช้ได้ อาจเป็นเพราะเนื้อหาของกิจกรรมในคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน. ตำบล ผู้ศึกษาได้มาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานที่จริง และจากการสัมภาษณ์เจ้าของแหล่งเรียนรู้ และได้ใช้เทคนิคเสริมให้เนื้อหา มีคุณค่า และน่าสนใจมากขึ้นด้วยการนำรหัสคิวอาร์ (QR code) เข้ามาเสริมให้มีทางเลือกในการเข้าถึงเนื้อหาได้มากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของวิยะดา ธนสรรวนิช (2558) ที่กล่าวว่า แนวคิดในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานควรมีการเรียบเรียง ที่ได้จากการอ่าน ค้นคว้าเขียนเป็นตอนแล้วนำมาเรียงปะติดปะต่อจนครบแล้วลงมือเขียน ภาษาที่ใช้พยายามใช้ภาษาง่ายๆ จะต้องคำนึงถึงผู้อ่าน ควรตอบสนองความต้องการและความสนใจของผู้อ่าน เนื้อหาสาระถูกต้องตามหลักวิชา ทันสมัย ครอบคลุมประเด็นที่เขียนรูปแบบที่ดีต้องมีลักษณะเป็นวิชาการ แบ่งบท แบ่งตอนชัดเจน และสอดคล้องกับแนวคิดแสงรุณี มีพร (2552) ที่กล่าวว่า คู่มือที่ดีนั้นควรใช้เทคนิคต่างๆ ในการช่วยให้ผู้ใช้คู่มือสามารถใช้คู่มือได้โดยสะดวก เช่น การจัดรูปเล่ม ขนาด การเลือกตัวอักษร ขนาดของตัวอักษร การใช้ตัวดำ การใช้สี การใช้ภาพ

การใช้การตีกรอบ การเน้นข้อความบางตอน รวมทั้งสอดคล้องกับแนวคิดของสิริกร ประสพสุข (2555) กล่าวว่า ลักษณะของคู่มือที่ดีควรมีขนาดรูปเล่มเหมาะสม ตัวอักษรอ่านง่าย ชัดเจน รูปประกอบเหมาะสมกับเนื้อหาและการนำเสนอกิจกรรมแต่ละขั้นตอนมีความชัดเจน มีวัตถุประสงค์ของคู่มือกำหนดไว้ชัดเจน เหมาะสมระบุขอบข่ายเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ คำแนะนำ การศึกษาคู่มือเขียนได้ชัดเจน เข้าใจง่าย เนื้อหาความรู้มีความเหมาะสมตรงกับความต้องการและความจำเป็น

ครู กศน. ตำบล และครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชนมีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติความเหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน. ตำบล ด้านภาษาพบว่า ครู กศน. ตำบล และครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชนมีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติความเหมาะสมระดับมากที่สุด ได้แก่ จำนวนภาษา รองลงมาความถูกต้องของภาษา อาจเป็นเพราะผู้ศึกษาได้นำคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน. ตำบลให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเนื้อหา และปรับปรุงแก้ไขจำนวนจนสมบูรณ์ สอดคล้องกับแนวคิดของสิริกร ประสพสุข (2555) กล่าวว่า ลักษณะของคู่มือที่ดีควรมีขนาดรูปเล่มเหมาะสม ตัวอักษรอ่านง่าย ชัดเจน รูปประกอบเหมาะสมกับเนื้อหาและการนำเสนอกิจกรรมแต่ละขั้นตอนมีความชัดเจน มีวัตถุประสงค์ของคู่มือกำหนดไว้ชัดเจน เหมาะสมระบุขอบข่ายเนื้อหาเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ คำแนะนำ การศึกษาคู่มือเขียนได้ชัดเจน เข้าใจง่ายเนื้อหาความรู้มีความเหมาะสมตรงกับความต้องการและความจำเป็น

ครู กศน. ตำบล และครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชนมีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติความเหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน. ตำบล ด้านกิจกรรมภายในคู่มือพบว่าครู กศน. ตำบล และครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชนมีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติความเหมาะสมระดับมากที่สุด ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 แหล่งเรียนรู้วิถีพุทธ กิจกรรมที่ 2 แหล่งเรียนรู้เชิงวัฒนธรรมพื้นบ้าน กิจกรรมที่ 4 แหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรพอเพียง และกิจกรรมที่ 10 แหล่งเรียนรู้ด้านอนุรักษ์กระบือสวยงาม รองลงมาคือ กิจกรรมที่ 11 แหล่งเรียนรู้ด้านห้องสมุดมีชีวิตในโครงการด้วยรักและห่วงใยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และกิจกรรมที่ 12 แหล่งเรียนรู้ด้านการทอผ้าฝ้ายพื้นบ้าน อาจเป็นเพราะเนื้อหาของกิจกรรมในคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน. ตำบล ผู้ศึกษาได้มาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานที่จริง และจากการสัมภาษณ์เจ้าของแหล่งเรียนรู้ และเป็นแหล่งเรียนรู้ที่อยู่ในพื้นที่สอดคล้องกับแนวคิดของวิยะดาธน สรรวนิช (2558) ที่กล่าวว่า แนวคิดในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานควรมีการเรียบเรียง ที่ได้จากการอ่านค้นคว้าเขียนเป็นตอนแล้วนำมาเรียงปะติดปะต่อจนครบแล้วลงมือเขียน ภาษาที่ใช้พยายามใช้ภาษาง่ายๆ จะต้องคำนึงถึงผู้อ่าน ควรตอบสนองความต้องการและความสนใจของผู้อ่าน เนื้อหาสาระถูกต้องตามหลักวิชาทันสมัย ครอบคลุมประเด็นที่เขียนรูปแบบที่ดีต้องมีลักษณะเป็นวิชาการ แบ่งบท แบ่งตอนชัดเจน

ครู กศน. ตำบล และครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชนมีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติความเหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน. ตำบล ด้านคุณภาพของคู่มือ

พบว่าครู กศน. ตำบล และครูศูนย์การเรียนชุมชนมีความคิดเห็นว่าคุณภาพของคู่มือของคู่มือความเหมาะสมระดับมากที่สุด ได้แก่ โครงสร้างของกิจกรรม ลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมเหมาะสม กิจกรรมมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และสื่อ อุปกรณ์เหมาะสมกับกิจกรรม อาจเป็นเพราะผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีจากหนังสือ วารสาร แล้วนำมาถ่ายทอดออกมาเป็นคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน. ตำบล สอดคล้องกับสิริกร ประสพสุข (2555) ที่กล่าวว่า ลักษณะของคู่มือที่ดีควรมีลักษณะด้านเนื้อหาครบถ้วนวัตถุประสงค์ของคู่มือกำหนดไว้ชัดเจน เหมาะสมระบุขอบข่ายเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ คำแนะนำ การศึกษาคู่มือเขียนได้ชัดเจน เข้าใจง่ายเนื้อหาความรู้มีความเหมาะสมตรงกับความต้องการและความจำเป็น และสอดคล้องกับแสงรุณี มีพร (2552) กล่าวว่า คู่มือที่ดีนั้นควรให้แหล่งอ้างอิงที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน ซึ่งอาจจะเป็นบรรณานุกรม รายชื่อชมรมรายชื่อสื่อ รายชื่อสถาบัน รายชื่อบุคคลสำคัญ

ครู กศน. ตำบล และครูศูนย์การเรียนชุมชนมีความคิดเห็นว่าคุณภาพของคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน. ตำบล ความเหมาะสมของคุณภาพคู่มือ พบว่าครู กศน. ตำบล และครูศูนย์การเรียนชุมชนมีความคิดเห็นว่าคุณภาพของคู่มือความเหมาะสมระดับมากที่สุด ได้แก่ กิจกรรมมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาในบทเรียน กิจกรรมมีความแปลกใหม่น่าสนใจ กิจกรรมส่งเสริมให้เกิดความตระหนักในการอนุรักษ์และหวงแหนแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นผ่านสื่อที่หลากหลาย กิจกรรมวิชาการส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความคิดและพฤติกรรมของท่าน กิจกรรมช่วยให้รู้ถึงความสำคัญของแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ความรู้จากกิจกรรมสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และความพึงพอใจในการร่วมกิจกรรมในภาพรวม รองลงมา คือกิจกรรมมีเนื้อหา สารที่เป็นประโยชน์ และสื่อประกอบกิจกรรมมีความเหมาะสม อาจเป็นเพราะเนื้อหาของกิจกรรมในคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน. ตำบล ผู้ศึกษาได้มาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานที่จริง และจากการสัมภาษณ์เจ้าของแหล่งเรียนรู้ และเป็นแหล่งเรียนรู้ที่อยู่ในพื้นที่สอดคล้องกับแนวคิดของวิยะดา ธนสรรวณิช (2558) ที่กล่าวว่า แนวคิดในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานควรมีการเรียบเรียงที่ได้จากการอ่าน ค้นคว้าเขียนเป็นตอนแล้วนำมาเรียงปะติดปะต่อจนครบแล้วลงมือเขียน ภาษาที่ใช้พยายามใช้ภาษาง่ายๆ จะต้องคำนึงถึงผู้อ่าน ควรตอบสนองความต้องการและความสนใจของผู้อ่าน เนื้อหาสาระถูกต้องตามหลักวิชา ทันสมัย ครอบคลุมประเด็นที่เขียนรูปแบบที่ดีต้องมีลักษณะเป็นวิชาการ แบ่งบท แบ่งตอนชัดเจน และสอดคล้องกับแนวคิดของสิริกร ประสพสุข (2555) กล่าวว่า ลักษณะของคู่มือที่ดีควรมีขนาดรูปเล่มเหมาะสม ตัวอักษรอ่านง่าย ชัดเจน รูปประกอบเหมาะสมกับเนื้อหาและการนำเสนอกิจกรรมแต่ละขั้นตอนมีความชัดเจน มีวัตถุประสงค์ของคู่มือกำหนดไว้ชัดเจน เหมาะสมระบุขอบข่ายเนื้อหาเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ คำแนะนำ การศึกษาคู่มือเขียนได้ชัดเจน เข้าใจง่ายเนื้อหาความรู้มีความเหมาะสมตรงกับความต้องการและความจำเป็น

2. การอภิปรายผลการหาประสิทธิภาพของคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน. ตำบล

การหาประสิทธิภาพของคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน. ตำบล ทำโดยวิธีการทดสอบก่อนและหลังใช้คู่มือ เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการก่อนและหลังเรียนของนักศึกษา แบบทดสอบมีทั้งหมด 20 ข้อ ทั้งครู กศน. ตำบล และนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้นจากการใช้คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน. ตำบล อาจเป็นเพราะเนื้อหาของกิจกรรมในคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน. ตำบล ผู้ศึกษาได้มาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานที่จริง และจากการสัมภาษณ์เจ้าของแหล่งเรียนรู้ และได้ใช้เทคนิคเสริมให้เนื้อหาที่มีคุณค่า และน่าสนใจมากขึ้นด้วยการนำ QR Code เข้ามาเสริมให้มีทางเลือกในการเข้าถึงเนื้อหาได้มากขึ้น และผู้ศึกษาได้นำคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน. ตำบลให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเนื้อหา และปรับปรุงแก้ไขสำนวนจนสมบูรณ์ อีกทั้งในส่วนของโครงสร้างของคู่มือ ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากหนังสือ ตำราทำให้คู่มือมีความสมบูรณ์เหมาะกับการนำไปใช้งานสอดคล้องกับแนวคิดของวิยะดา ธนสรรรวนิช (2558) ที่กล่าวว่า แนวคิดในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานควรมีการเรียบเรียง ที่ได้จากการอ่าน ค้นคว้าเขียนเป็นตอนแล้วนำมาเรียงปะติดปะต่อจนครบแล้วลงมือเขียน ภาษาที่ใช้พยายามใช้ภาษาง่ายๆ จะต้องคำนึงถึงผู้อ่าน ควรตอบสนองความต้องการและความสนใจของผู้อ่าน เนื้อหาสาระถูกต้องตามหลักวิชา ทันสมัย ครอบคลุมประเด็นที่เขียนรูปแบบที่ดีต้องมีลักษณะเป็นวิชาการ แบ่งบท แบ่งตอนชัดเจน และสอดคล้องกับแนวคิดแสงรุณี มีพร (2552) ที่กล่าวว่า คู่มือที่ดีนั้นควรใช้เทคนิคต่างๆ ในการช่วยให้ผู้ใช้คู่มือสามารถใช้คู่มือได้โดยสะดวก เช่น การจัดรูปเล่ม ขนาด การเลือกตัวอักษร ขนาดของตัวอักษร การใช้ตัวดำ การใช้สี การใช้ภาพการใช้การตีกรอบ การเน้นข้อความบางตอน รวมทั้งสอดคล้องกับแนวคิดของสิริกร ประสพสุข (2555) กล่าวว่า ลักษณะของคู่มือที่ดีควรมีขนาดรูปเล่มเหมาะสม ตัวอักษรอ่านง่าย ชัดเจน รูปประกอบเหมาะสมกับเนื้อหาและการนำเสนอกิจกรรมแต่ละขั้นตอนมีความชัดเจน มีวัตถุประสงค์ของคู่มือ กำหนดไว้ชัดเจน เหมาะสมระบุขอบข่ายเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ คำแนะนำ การศึกษาคู่มือเขียนได้ชัดเจน เข้าใจง่ายเนื้อหาความรู้มีความเหมาะสมตรงกับความต้องการและความจำเป็น และสอดคล้องกับแนวคิดของวัฒนา ฉิมประเสริฐ (2554) กล่าวว่า องค์ประกอบของคู่มือที่ดีนั้นต้องเป็นประโยชน์ต่อผู้นำไปใช้ง่ายต่อการทำ ความเข้าใจ โดยประกอบไปด้วย คำชี้แจงในการใช้คู่มือ เนื้อหาเหมาะสมกับวัยของนักเรียน และครอบคลุมทุกด้าน วิธีนำ ไปใช้และการแนะนำ แหล่งความรู้อ้างอิงต่างๆ ตลอดจนการเสนอสื่ออุปกรณ์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาหรือกิจกรรม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะด้านการนำคู่มือไปใช้

1.1 ครู กศน. ตำบล และผู้ที่สนใจสามารถพิจารณาเลือกกิจกรรมที่ปรากฏในคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน. ตำบล ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้แก่ นักศึกษา กศน. และควรให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการพิจารณาคัดเลือกกิจกรรมที่จะเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจความต้องการของนักศึกษา

2. ข้อเสนอแนะด้านการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาสภาพปัญหาที่เกิดจากการนำคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน. ตำบล และเพิ่มเวลาให้ครู กศน. ตำบล ได้ศึกษาคู่มือให้มากขึ้น

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษา และครู กศน. ควรมีการศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมสอนเสริมให้แก่ผู้เรียน เพื่อพัฒนาคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สำหรับครู กศน. ตำบล ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนในทุกระดับ ต่อไป